

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta financí a účetnictví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2019

Ondřej Nekola

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

Fakulta financí a účetnictví



katedra finančního účetnictví a auditingu

studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Vlastní kapitál a jeho vykazování dle českých účetních předpisů

Autor bakalářské práce: Ondřej Nekola

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Skálová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2019

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „*Vlastní kapitál a jeho vykazování dle českých účetních předpisů*“ vypracoval samostatně a že jsem veškerou použitou literaturu a další prameny řádně označil a uvedl v přiloženém seznamu.

V Praze dne

.....

Ondřej Nekola

Poděkování:

Tímto bych rád poděkoval své vedoucí Ing. Janě Skálové, PhD. za její trpělivost a ochotu poskytnout cenné rady při psaní této práce. Speciální dík patří též mým přátelům a rodičům, kteří mě po celou dobu mých dosavadních studií podporovali.

Abstrakt

Tato práce se zabývá právní úpravou přehledu o změnách vlastního kapitálu. Speciální pozornost je věnována interpretaci Národní účetní rady I-32 Struktura a obsah o změnách ve vlastním kapitálu. Cílem práce je na základě doporučení popsaných v této interpretaci posoudit, zdali velké a střední účetní jednotky – podnikatelé – postupují podle bodů tohoto nezávazného dokumentu. V teoretické části jsou popsány základní složky vlastního kapitálu kapitálových korporací, česká právní úprava finančního výkaznictví takovýchto společností a obsah interpretace NÚR I-32. Aplikační část práce tvoří průzkum účetních závěrek náhodných velkých a středních účetních jednotek podnikajících na českém trhu, kterých se sestavování přehledu o změnách ve vlastním kapitálu týká, přičemž je pozorováno, zda jsou přehledy v těchto závěrkách sestavovány v souladu s interpretací Národní účetní rady (NÚR) I-32. V závěru práce jsou formulovány autorovy názory na výsledky průzkumu.

Klíčová slova:

Vlastní kapitál, interpretace Národní účetní rady, kapitálová korporace, účetní jednotka

Abstract

The scope of this work is to describe the basic accounting regulation concerning the statement of changes in equity. Special attention is paid to interpretation I-32 issued by National Accountic Council (NAC). The aim is to evaluate whether czech profit organisations, which are obliged to report changes in equity, follow the reccomendations provided by this non-binding document. The theoretical part consists of definitions and descriptions of individual components of a limited company's equity, czech accounting regulatory framework applicable to such company and the content of interpretation I-32. The practical part of the work consists of my research on randomly chosen statements of changes in equity, focusing on whether these statements contain information and are in compliance with the form requested by the interpretation. My opinions on the research results and related discussion are to be found in the conclusion at the end of this work.

Keywords:

Equity, National Accounting Council interpretation, limited company, accounting entity

Obsah

Úvod	8
1 Vlastní kapitál v kapitálových společnostech	9
1.1 Základní kapitál	9
1.1.1 Základní kapitál akciové společnosti.....	9
1.1.2 Změny základního kapitálu	9
1.2 Kapitálové fondy.....	10
1.3 Fondy ze zisku	11
1.4 Výsledek hospodaření minulých let.....	12
1.5 Výsledek hospodaření běžného období	12
1.6 Rozdělování zisku.....	13
1.7 Zálohy na podíl na zisku	14
1.8 Oceňování podílů k datu účetní závěrky.....	15
2 Vykazování vlastního kapitálu v českém prostředí	17
2.1 Finanční účetnictví.....	17
2.2 Regulace účetnictví a účetního výkaznictví.....	18
2.3 Rozvaha.....	20
2.4 Výkaz zisků a ztrát.....	22
2.5 Přehled o peněžních tocích	23
2.6 Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu	24
3 NÚR a její interpretace.....	26
3.1 Interpretace Národní účetní rady I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu	26

4	Analýza účetních závěrek vybraných kapitálových korporací.....	29
4.1	Sběr dat	29
4.2	Použité metody.....	30
4.3	Výsledky	31
	Závěr.....	34
	Literatura	35
	Seznam tabulek.....	37
	Příloha – seznam zkoumaných středních a velkých účetních jednotek.....	38

Úvod

V roce 2016 vešly v účinnost novela zákona o účetnictví č. 221/2015 a prováděcí vyhláška č. 250/2015 k vyhlášce o podnikatelích, které přinesly významné změny v kategorizaci účetních jednotek a rozsahu jimi povinně zveřejňovaných informací v závislosti na této nové kategorizaci. Mezi jednu z těchto změn patří nově požadavek na středně velké a velké účetní jednotky sestavovat a zveřejňovat přehled o změnách ve vlastním kapitálu, který je středem pozornosti této práce.

Smyslem této práce je podat čtenáři obraz o výkaznictví a jeho právní úpravě v českém prostředí, provést analýzu přehledů o změnách vlastního kapitálu náhodně vybraných kapitálových korporací a v rámci výsledků analýzy poukázat na chyby, které společnosti v přehledu o změnách vlastního kapitálu páchají. Proto je práce rozdělena do čtyř kapitol, první tři z nich obsahují teorii k danému tématu, poslední z nich je spíše analytického rázu.

V první kapitole je popsána struktura – výčet a charakteristika rozvahových položek – vlastního kapitálu kapitálových korporací. Druhá kapitola popisuje účetní výkaznictví obecně a specifika pro ČR, popsány jsou zde i konkrétní výkazy sestavované v rámci účetních závěrek korporací na českém trhu. Ve třetí kapitole je věnována pozornost Národní účetní radě a jí vydané interpretaci, která je podkladem pro analýzu daných účetních závěrek. Čtvrtou kapitolu – praktickou část práce – tvoří popis postupu sběru dat pro průzkum přehledů o změnách ve vlastním kapitálu, použitých metod a způsobů hodnocení kvality přehledů a samozřejmě výsledky z tohoto výzkumu vyplynulé. V závěru práce lze nalézt zhodnocení získaných výsledků a můj názor na současný stav právní úpravy týkající se sestavovaných přehledů.

Důvodem výběru tohoto tématu byly pro mne nepříjemné zkušenosti z dob, kdy jsem se v rámci výuky na škole učil s výkazy pracovat a přehled o změnách vlastního kapitálu již byl součástí účetních závěrek některých společností. V těchto přehledech, jak zjistíme později, se není často jednoduché orientovat. Prioritou výkazů by měla být jejich vypovídací schopnost, která je ovlivněná jak množstvím a kvalitou poskytovaných informací, tak i formou, v jaké jsou uživateli předkládány.

1 Vlastní kapitál v kapitálových společnostech

Vlastní kapitál v kapitálových společnostech je na začátku podnikání utvořen prostředky, které do společnosti vloží zakladatelé, vlastníci; lze jej jednoduše určit jako rozdíl mezi celkovými aktivy a cizím kapitálem, tj. závazky společnosti. Vlastní kapitál představuje nároky vlastníků na aktiva, která podnik spravuje. Nejde o žádná konkrétní aktiva, struktura aktiv se v dalších letech může měnit, jde spíše o výši aktiv, kterou vlastníci vloží do podnikání [1]. V průběhu let hospodaření pak tento rozdíl mezi aktivy a závazky narůstá o prostředky získané vlastní činností; o zisky, dary a další položky, kterým se stručně věnuje tato kapitola.

1.1 Základní kapitál

Základní kapitál společnosti je sumou jmenovitých hodnot vkladů všech společníků, v akciové společnosti jmenovitou hodnotou všech akcií. Před rokem 2014 upravoval základní kapitál obchodní zákoník, dnes je v kapitálových korporacích tvorba základního kapitálu daná zákonem o obchodních korporacích. V případě společnosti s ručením omezeným musí podle § 142 ZOK (Zákona o obchodních korporacích) každý společník vložit minimálně 1 Kč. V případě akciové společnosti zákon ukládá povinnost vytvořit základní kapitál ve výši 2000000 Kč nebo 80000 EUR (§ 246 ZOK). V českém prostředí se pro označení ZK (základního kapitálu) používá nejčastěji dle osnovy účet **411- Základní kapitál**. [1]

1.1.1 Základní kapitál akciové společnosti

V akciové společnosti dělíme akcie na autorizované, emitované a vlastní. Autorizovanými akciemi rozumíme ty akcie, které ještě nebyly vydány, ale bylo o jejich emisi již rozhodnuto na valné hromadě. Emitované akcie jsou těmi, co tvoří ZK. Vlastní akcie jsou emitovanými akciemi, které společnost však odkoupila zpět a slouží jako korekce k základnímu kapitálu. [1]

Vlastní akcie může společnost vést jako aktivum v rozvaze na účtu **252- Vlastní akcie a obchodní podíly** do doby, než je zruší souvztažným zápisem na účet **419- Změny základního kapitálu**. [1]

1.1.2 Změny základního kapitálu

Změny v základním kapitálu se účtují na **419- Změny základního kapitálu**, kde zůstávají do doby, než jsou zapsány do obchodního rejstříku, následně se změny vyúčtují se základním kapitálem (účet 411). [1]

Pokud si společnost přeje **snížit ZK**, může tak udělat několika způsoby. Prvním způsobem je zničení vlastních akcií postupem uvedeným výše. Dále lze snížit ZK snížením nominální hodnoty každé jednotlivé akcie v oběhu a v neposlední řadě snížením množství akcií vzetím akcií z oběhu, čehož lze dosáhnout losováním akcií (akcie jsou odkupovány na základě náhodného výběru) nebo na základě veřejného návrhu smlouvy. Zvláštním způsobem snížení je též nevydání akcií, ke kterému dochází v případech, kdy jsou akcionáři v prodlení se splácením závazků z upsaných akcií a kdy dojde ke zrušení takto upsaných akcií. Posledním způsobem snížení ZK je přesunutím hodnoty akcií do jiného vlastního zdroje, typicky při úhradě vzniklých ztrát v oblasti výsledku hospodaření. [1] [2]

Zvýšení ZK mohou společnosti provést vydáním nových akcií. Po splacení minimálně třetiny emisního kurzu nově upsaných akcií je následně nová výše zaznamenána do obchodního rejstříku. Dalším způsobem je analogicky, jako při snižování ZK, zvyšování jmenovité hodnoty již emitovaných akcií (např. výměnou starých za nové, ve vyšší hodnotě, nebo přepsáním původní jmenovité hodnoty na starých). V některých případech může společnost shledat výhodným vydání vyměnitelných dluhopisů. Takové dluhopisy jsou při splacení prioritními, jsou vykazovány v cizím kapitálu společnosti a existuje u nich příslib výměny za akcie v okamžik, kdy má dojít k nové emisi akcií. Posledním případem je zvýšení ZK z vlastních zdrojů. V takové situaci nedochází ke zvýšení VK (vlastního kapitálu), celkových pasiv, a tudíž ani bilanční sumy. Jde pouze o přesun prostředků v rámci vlastního kapitálu společnosti a je „výrazem ekonomické síly akciové společnosti“ [1]. [2]

1.2 Kapitálové fondy

Zbytek účtové skupiny 41 tvoří kapitálové fondy, jakýsi „darovaný kapitál“ [1]. Zachycují se v nich přijaté dotace, dary, ale třeba i oceňovací rozdíly. Mezi kapitálové fondy se též řadí vklady společníků, avšak takové, které nezvyšují základní kapitál (příplatky mimo ZK). Důležitou složkou základního kapitálu kapitálových korporací je emisní ážio. Emisní ážio v podstatě vyjadřuje rozdíl mezi vkladem do společnosti a částí tohoto vkladu, která se promítne do základního kapitálu. Každá akcie či kmenový list přispívají do celkového emisního ážia rozdílem mezi jejich emisním kurzem a jejich nominální hodnotou. Důvodem jeho existence je zabránění ředění vlastního kapitálu při přístupu nových společníků. Bez něj by se podíl na vlastnictví společnosti nově příchozích vlastníků v porovnání se stávajícími nezáslužně zvýšil, proto ážio představuje jakýsi příplatek za možnost přístupu k již vytvořeným fondům a jejich využívání. [1] [3]

Ostatní kapitálové fondy jsou položkou obsahující převážně dary a výše zmíněné příplatky společníků ve společnosti s ručením omezeným na vytvoření vlastního kapitálu. [3]

Účetní jednotky jsou povinny k rozvahovému dni a ke dni uskutečnění účetního případu podle § 24 ZoÚ (zákona o účetnictví) přeceňovat majetek a závazky, aby v účetní závěrce nebo ke dni nákupu/prodeje tohoto majetku zachytily jejich skutečnou hodnotu v daném okamžiku. Tyto změny se zachytí v ***Oceňovacích rozdílech z přecenění majetku a závazků***, obecně známých jako fondy z přecenění. [3]

Při přeměnách obchodních společností, jako jsou splynutí a sloučení společností, odštěpení části jednotky nebo změna právní formy, se rozdíly v ocenění majetku a závazků účtují do ***Oceňovacích rozdílů z přecenění při přeměnách obchodních korporací***. [3]

1.3 Fondy ze zisku

Dalšími „fondy“, se kterými se ve vlastním kapitále může uživatel účetnictví setkat, jsou fondy ze zisku. Jedná se o fondy tvořené společnostmi dobrovolně (vyjma případu nabytí vlastních akcií akciovou společností popsáno v § 316 ZOK, kdy společnost povinně vytváří rezervní fond) a zpravidla za konkrétním účelem. Vznikají převedením části zisku z výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení, který nebyl rozdělen mezi vlastníky na dividendách nebo nebyl přesunut do výsledků hospodaření minulých let. [3]

Fondy ze zisku v českém účetnictví rozdělujeme podle orgánu, který má ve společnosti k jejich tvorbě pravomoc, a to na fondy rezervní, statutární a ostatní. [1] [4]

Rezervní fond, jinak známý též jako Zákonný rezervní fond, byla povinně tvořená část fondů, která sloužila „k ochraně věřitelů“ [1] a ke krytí případných budoucích ztrát. Povinnost tvorby ukládal Obchodní zákoník, který byl počátkem roku 2014 zrušen a nahrazen Zákonem o obchodních korporacích a z části Občanským zákoníkem. Dnes účetní jednotky rezervní fond tvoří jen dobrovolně, povinně jej tvoří ve zvláštních případech akciová společnost. Pro rezervní fond se nejčastěji používá účet **427- Zákonný rezervní fond**. [3]

Statutární fondy podobně jako rezervní fondy, mohou sloužit ke kumulaci prostředků pro krytí budoucích ztrát, jejich tvorbu však neupravuje zákon, nýbrž stanovy společnosti. [1] [3]

Podmínky přispívání do *Ostatních fondů* jsou taktéž popsány ve stanovách společnosti, nebo může rozhodnout sama valná hromada. Jedná se např. o fondy sociální, jejichž smyslem je hrazení výdajů zaměstnanců, např. na zdravotnické pomůcky apod. Na co se prostředky však použijí, si společnost určí sama ve svých vnitřních předpisech. Významným fondem v této oblasti je také fond odměn, ze kterého společnosti vyplácí zaměstnancům motivační příspěvky. [1] [5]

1.4 Výsledek hospodaření minulých let

Výsledek hospodaření minulých let obsahuje všechny vykázané zisky z předchozích účetních období, které nebyly vyplaceny společníkům na dividendách nebo přesunuty do některého z fondů. V českém účetnictví je součtem dvou účtů, a to **428- Nerozdělený zisk minulých let** a **429- Neuhrazená ztráta minulých let**. Druhý ze zmíněných účtů se používá v případech, kdy na tom společnost není ekonomicky dobře a je ve ztrátě. Tento účet de facto snižuje vlastní zdroje a předpokládá se, že bude v dalších účetních obdobích ze zisku uhrazen. [1]

Od roku 2013 se v rámci výsledku hospodaření minulých let nově vykazuje položka **426- Jiný výsledek hospodaření minulých let**. Tento účet slouží k zachycení odložené daně v prvním roce o jejím účtování, další jeho funkcí je zachycení rozdílů vzniklých z důvodů změn účetních metod a v poslední řadě k zaznamenání chyb plynoucích z nesprávného účtování nákladů a výnosů v předchozích obdobích. [1]

1.5 Výsledek hospodaření běžného období

Výsledek hospodaření běžného období představuje rozdíl mezi veškerými výnosy, kterých společnost dosáhla, a náklady, které musela na jejich dosažení vynaložit. Vykazuje se jako zdaněný zisk, tzn. již oproštěný o daň z příjmů právnických osob, která v současnosti činí 19 % ze zisku. Tento zisk se na konci roku zachytí na účet **431- Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení**, kde čeká na rozdělení v průběhu příštího roku. Pravidlem je, že po rozdělení musí mít tento účet nulový zůstatek. Zisk může být rozdělen jakýmkoliv způsobem, jak rozhodne valná hromada, mezi vlastníky, kapitálové fondy a fondy ze zisku. [1]

1.6 Rozdělování zisku

Smyslem podnikání je dosáhnout zisku, který si společníci či akcionáři chtějí vyplátit na podílech ze zisku a dividendách. V průběhu účetního období valná hromada stanoví, jak se rozdělí zisk mezi fondy a akcionáře, případně jakým způsobem uhradí ztrátu. Pro výplatu dividend/podílů na zisku (dále jen výplaty podílů) platí jistá pravidla, mezi něž podle § 34 ZOK patří doba splatnosti výplaty podílů, stanovená v kapitálových společnostech na 3 měsíce od rozhodnutí o výplatě, dále platí, že o výplatě rozhoduje statutární orgán společnosti, a pakliže je výplata podílů v rozporu s tímto zákonem, podíly se nevyplatí, a v poslední řadě fakt, že zisk pro potřeby výplat podílů a přerozdělení mezi fondy se stanoví výhradně z řádné nebo mimořádné účetní závěrky. [6]

Kromě těchto podmínek ZOK dále omezuje výplatu podílů v § 40 odst. 1: „*Obchodní korporace nesmí vyplatit zisk nebo prostředky z jiných vlastních zdrojů, ani na ně vyplácet zálohy, pokud by si tím přivodila úpadek podle jiného právního předpisu.*“. Přitom úpadkem společnosti se podle § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, rozumí stav, kdy má společnost více věřitelů, závazky déle než 30 dní po splatnosti a je v platební neschopnosti (platební neschopnost dále popsána v tomtéž zákoně).

V akciových společnostech dále vyplácení podílu omezuje §350 odst. 1 ZOK: „*Společnost nesmí rozdělit zisk ani jiné vlastní zdroje mezi akcionáře, pokud se ke dni skončení posledního účetního období vlastní kapitál vyplývající z řádné nebo mimořádné účetní závěrky nebo vlastní kapitál po tomto rozdělení sníží pod výši upsaného základního kapitálu zvýšeného o fondy, které nelze podle tohoto zákona nebo stanov rozdělit mezi akcionáře.*“.

Posledním důležitým zmíněným omezením je podmínka zakotvená v § 350 odst. 2 ZOK, která říká, že částka k výplatě podílů nesmí přesáhnout výši výsledku hospodaření z posledního skončeného účetního období, sníženou o příděly do fondů ze zisku a upravenou o výsledek hospodaření minulých let. Pro představu lze toto pravidlo vizualizovat v následujícím schématu:

Tabulka 1: Částka k rozdělení zisku

Výsledek hospodaření běžného účetního období
+ Nerozdělený zisk minulých let
- Neuhrazená ztráta minulých let
- Povinné příděly do fondů
= Maximální částka k vyplacení

(6, s.51)

Na základě těchto pravidel se provádí tzv. test zisku k rozdělení, přičemž do nerozděleného zisku minulých let se zároveň mohou zahrnout i fondy tvořené ze zisku, pokud je společnost oprávněna tyto fondy rozdělit, resp. z nich čerpat. [6]

1.7 Zálohy na podíl na zisku

Od roku 2014 mohou nově dle ZOK společnosti vyplácet zálohy na podíl na zisku. Z účetního pohledu jsou tyto zálohy snížením vlastního kapitálu a od roku 2016 mají dle vyhlášky 500/2002 Sb. ve výkazu Rozvaha vlastní položku *A.IV. Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku*. Podobně jako pro rozdělování zisku platí pro výplatu záloh ustanovení v § 40 odst. 1 ZOK, o zákazu přivození si úpadku. Narozdíl od konečné výplaty podílů však zálohy lze podle § 40 odst. 2 ZOK vyplácet pouze na základě mezitímní účetní závěrky. Ta samotná se sestavuje jen v případech, kdy je to vyžadováno zvláštními právními předpisy (§ 19 odst. 3 ZoÚ); toto ustanovení ZOK o výplatách záloh se řadí mezi ně, mezitímní účetní závěrka má určit, zda společnost disponuje dostatkem zdrojů na rozdělení zisku a zda je tedy z čeho zálohy hradit. Výši těchto zdrojů lze zjistit snadným výpočtem; částka k vyplacení nesmí přesáhnout výši výsledku hospodaření posledního skončeného období zvýšenou o nerozdělené zisky minulých let a fondy tvořené ze zisku a sníženou o ztráty předchozích období a příděly do fondů. Samozřejmě nelze použít k výplatě rezervní fond a jiné účelně tvořené fondy, jejichž smyslem není úhrada záloh a jejichž výší není společnost podle stanov oprávněna měnit. [6] [7]

Zálohy vyplacené na základě mezitímní účetní závěrky společnost zúčtuje po schválení řádné účetní závěrky valnou hromadou. Zálohy se daní stejně jako samotné výplaty podílů na zisku (pokud nejsou osvobozeny), a to srážkovou daní 15 % u tuzemských fyzických a právnických osob, v případě zahraničních osob upravují srážkovou daň smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Pokud je rozdělení zisku podle valné hromady vyšší než vyplacené zálohy, z rozdílu se odvede srážková daň. V opačném případě, tj. tehdy, když je rozdělení zisku nižší než vyplacené zálohy, vzniká společníkům povinnost rozdílnou část zálohy vrátit. Příjemce, vede-li účetnictví, by měl z důvodu opatrnosti účtovat o záloze jako o závazku do doby, než dojde k rozdělení zisku. Zúčtování zálohy do výnosů však není chybou, většinou se předpokládá, že se záloha vracet nebude. Když však příjemce účtuje přijatou zálohu do výnosů a vznikne mu povinnost zálohu vrátit, musí poté zaúčtovat náklad na vrácení zálohy oproti závazku. Pokud v okamžiku obdržení zálohy účtuje do výnosů a později zjistí, že s vysokou pravděpodobností bude muset zálohu vrátit, může též na předpokládaný náklad vytvořit s předstihem rezervu. [6] [7] [8]

V případě, že valná hromada po schválení závěrky rozhodne, že podíly se nevyplatí, mají společníci povinnost vyplacené zálohy vrátit. V extrémním případě se může stát, že valná hromada závěrku neschválí či o rozdělení zisku vůbec nerozhodne, v tomto případě opět vzniká společníkům povinnost zálohy vrátit. V účetní závěrce roku, ve kterém se sešla valná hromada, se tak vykáže pohledávka za společníky z titulu vrácení zálohy. Pro tyto zálohy se začal používat účet **432- Zálohy na podíly na zisku**. [6]

1.8 Oceňování podílů k datu účetní závěrky

Z pohledu investora jsou podíly na společnostech majetkovými cennými papíry spadajícími do finančního majetku, zachycovaného mezi aktivy. Tyto cenné papíry je třeba k datu účetní závěrky přeceňovat. Každé aktivum totiž podléhá zásadě opatrnosti, s podíly na společnostech tomu není jinak. Než bude věnován čas popsání metod oceňování, je nejprve vhodné vymezit pojmy rozhodující a podstatný vliv. Rozhodující vliv je takový vliv, kdy investor většinovým podílem (zpravidla nad 50 %) ovládá společnost a její činnost. Podstatným vlivem rozumíme takovou moc, kdy se investor „účastní rozhodování o všech podstatných záležitostech dané jednotky“ (2), nemá však rozhodující moc. Podíly s podstatným vlivem jsou v rozmezí zhruba 20-50 %. Podíly ve společnostech nižší než 20 % nazýváme podíly s menšinovým vlivem. [1] [2]

Majetkové cenné papíry se k rozvahovému dni v českém prostředí oceňují reálnou hodnotou, metodou ekvivalence nebo pořizovací cenou, a to podle toho, o jaké cenné papíry se jedná a pod jakým vlivem jsou drženy. [6]

Reálnou hodnotu lze chápat jako tržní cenu podílů obchodovaných na burze či jiném regulovaném trhu; v případě, že není s podíly na burze obchodováno nebo nelze z nějakých jiných důvodů tržní cenu jednoznačně určit, může být pro ocenění reálnou hodnotou použit znalecký odhad. Reálnou hodnotou se k rozvahovému dni ocení podíly ve společnostech s menšinovým vlivem. Rozdíly v ocenění se podle § 51 vyhlášky č. 500/2002 Sb. účtují rozvahově na účet **414- Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků**, pouze v případě cenných papírů určených k obchodování se tyto rozdíly promítnou výsledkově ve finančním výsledku hospodaření na účty **564- Náklady z přecenění cenných papírů** a **664- Výnosy z přecenění cenných papírů** (§ 51 odst. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb.). [2] [6]

Metoda ekvivalence vychází z ocenění pořizovací cenou. Metoda spočívá v úpravě původní ceny na hodnotu odpovídající míře účasti na vlastním kapitálu společnosti (ČÚS 008). Tento typ ocenění investor, pokud se jej rozhodne uplatňovat, použije na všechny své podíly s rozhodujícím a podstatným vlivem. Stejně jako u podílů oceňovaných reálnou hodnotou rozdíly v ocenění ekvivalencí plynou do fondů z přecenění. [2] [6]

Posledním typem ocenění jsou historické náklady (pořizovací cena). Takto lze oceňovat podíly s rozhodujícím a podstatným vlivem, pokud investor nepoužije metodu ekvivalence. Při snížení ocenění v tomto případě dojde k tvorbě opravných položek účtovaných na vrub finančních nákladů. Zvýšení ocenění cenných papírů tato metoda neřeší. Dále lze pořizovací cenu použít pro ocenění akcií v případě, kdy nelze zjistit tržní cenu pro ocenění reálnou hodnotou, a to třeba proto, že s akciemi není nikde obchodováno a cenu nelze ani spolehlivě odhadnout. Samozřejmě se toto ocenění dále použije při samotném nákupu cenných papírů a vnesení do účetnictví. [2] [6]

Pokud jsou podíly vyjádřeny v cizí měně, musí jednotka k rozvahovému dni hodnotu podílů dle § 24 odst. 6 ZoÚ přepočítat na českou měnu. Vzniklé kursové rozdíly zvyšují či snižují ocenění majetkových cenných papírů, nikdy se neúčtují samostatně na finanční výnosy/náklady (§ 60 odst. 3 vyhlášky č. 500/2002).

2 Vykazování vlastního kapitálu v českém prostředí

Informace o vlastním kapitálu a jiných zdrojích podniku jsou osobám stojícím mimo podnik skryty. Aby se tyto osoby k daným informacím nějak dostaly, sestavují společnosti účetní výkazy, v nichž je „uložen ohromný informační potenciál, jehož úspěšné využití umožňuje rozmnožovat bohatství firmy“ [10]. Výkazy vycházejí z účetnictví podniku a slouží k popsání jeho majetkového stavu, finanční výkonnosti neboli schopnosti tvořit zisk, k popsání toku peněz a dalších důležitých aspektů jeho hospodaření. Než však bude věnována pozornost konkrétním výkazům, bude vhodné charakterizovat, jakým způsobem vznikají a z čeho čerpají.

2.1 Finanční účetnictví

V této práci je věnována pozornost hlavně výkazům tvořeným externě, tj. pro veřejnost. Mezi osoby, které takové výkazy využívají, lze zařadit vlastníky, jejichž hlavním středem zájmu jsou informace o výkonnosti podniku z investičního hlediska a rizika spojená s investicemi do podniku. Dalšími uživateli jsou manažeři, kteří využívají výstupy z účetnictví pro rozhodování o dalších činnostech podniku k jeho řízení. Zaměstnanci mohou informace zjištěné z účetnictví využít k prosazování svých zájmů, např. ke zlepšování pracovních podmínek. Vládní instituce využijí informací z účetnictví podniku ke stanovení daně, kterou na podnik uvalí. Mimo podnik pak dále stojí zainteresovaná společnost, jako jsou potenciální investoři, banky, konkurence, věřitelé a mnoho dalších. [1] [2] [10]

Pokud jsou tvořeny výkazy pro výše zmíněné subjekty, mluvíme o finančním účetnictví. Jedná se o oblast účetnictví podléhající vládní regulaci, neboť jsou kladeny vysoké požadavky na správnost a úplnost jím poskytovaných informací. [10]

2.2 Regulace účetnictví a účetního výkaznictví

Regulace účetnictví probíhá principiálně po dvou větvích, a to usměrňováním účetních výkazů nebo usměrňováním běžného účetnictví. Regulace účetnictví po linii účetních výkazů vychází z požadavků kladených na výkazy jejich uživatelů, tj. vlastníky, manažery, státem atd. Účetnictví společnosti je pak usměrňováno nepřímo; jelikož jsou určeny požadavky na podobu a obsah výkazů, je účetnictví prováděno tak, aby právě takovou podobu a obsah zajistilo. Na tomto principu je právní úprava účetnictví založena převážně v anglosaských zemích. Naproti tomu regulace běžného účetnictví se zaměřuje na normativní úpravu operací prováděných v účetnictví, např. pomocí účtové osnovy a pravidel účtování. Regulování tímto způsobem neznamena, že neexistuje žádná právní úprava formy a obsahu účetních výkazů, nicméně úprava postupů účtování převažuje a výkazy už jsou pak jen jakýmsi shrnutím toho, co se v účetnictví děje. Takovýto typ legislativy je uplatňován v zemích kontinentální Evropy včetně České republiky. [1] [10]

Mezi nejdůležitější tuzemské právní předpisy týkající se účetnictví patří Zákon o účetnictví (ZoÚ), České Účetní Standardy (ČÚS), některé části Zákona o obchodních korporacích (ZOK) a Občanského zákoníku (ObčZ) a v rámci podnikatelské činnosti v nefinanční oblasti pak vyhláška č. 500/2002 Sb., o podnikatelích.

Kromě předpisů existuje soubor obecně uznávaných zásad, který představuje jakési konvence účetního vykazování, které by podniky měly dodržovat. Vycházejí z angloamerického zvykového práva a nejsou nikde závazně popsány, označujeme je jako GAAP (z angl. Generally Accepted Accounting Principles). Existují proto, aby podniky zachycovaly účetní případy stejným způsobem; kdyby jich nebylo, každý podnik by si účtoval podle svého a veřejnost by měla výrazně vyšší problémy s orientací v jejich výkazech [1]. Tyto zásady přejala většina zemí světa, i Česká republika, u nás jsou obecně známy jako **Zásady**, dělené na několik předpokladů (fundamentals) a pravidel (principles). Základní rámec předpokladů obsahuje následující:

- **zásada účetní jednotky** (accounting entity) - účtuje se za přesně vymezený ekonomický celek (economic entity), který je oddělen od ostatních ekonomických celků,

- **předpoklad trvání podniku v dohledné budoucnosti** (going concern) - některé hospodářské události v účetnictví dávají vznik účetním transakcím v budoucnu, proto je třeba mít jistotu, že podnik bude existovat a fungovat i v následujících obdobích,

- **zásada oceňování peněžní jednotkou** (monetary unit) - majetek, závazky a veškeré transakce by měly být v účetnictví zachycovány peněžní jednotkou o stálé kupní síle,

- **zásada periodicity** – účetní výkazy by měly být sestavovány v pravidelných časových intervalech. [2] [10]

Na tyto předpoklady navazují pravidla, mezi něž jsou řazena zejména:

- **pravidlo opatrnosti** – oceňování majetku a závazků je spojeno s jistými riziky a nejistotami, na které je třeba brát ohledy, proto by se ve výkazech měly zobrazit jen zisky, které jsou do okamžiku sestavení výkazů známy a uskutečněny. Naopak veškerá snížení ekonomického prospěchu by se měla do výkazů promítnout, nehledě na to, zda je jejich přesná výše v okamžiku sestavení výkazu známa,

- **zásada objektivit** – zápisy v účetnictví mají být zpětně doložitelné a ověřitelné, což umožňuje fakticky podložit existenci každé zkoumané ekonomické události; tuto zásadu zajišťuje metoda účetní práce, jako jsou podvojný zápisy, bilanční princip, oceňování nebo samotná dokladovost,

- **pravidlo úplnosti** – v účetnictví jsou zachyceny všechny transakce uskutečněné v daném období, což souvisí se zmíněnou zásadou objektivnosti,

- **zásada konzistence** – metody používané účetní jednotkou by měly být v na sebe navazujících obdobích stejné, měla by být zachována jistá srovnatelnost účetních postupů mezi obdobími,

- **zásada materiálnosti** – zachycovány by měly být jen ty informace, které jsou dostatečně důležité, není třeba zaznamenávat zbytečně všechny případy s úplnou přesností; administrativní náklady by tak mohly převýšit užitek získaný zachycením daných skutečností,

- **zásada věrného a poctivého zobrazení** (true and fair view) – nejdůležitější zásada, účetnictví má zobrazovat skutečnou, nezkreslenou situaci podniku. [1] [2] [10]

Mezi požadavky na sestavování účetních výkazů pak ještě patří:

- **přednost obsahu před formou** – skutečný obsah informací by měl být rozhodující pro účtování, nikoliv právní úprava, pokud právní úprava nezajišťuje správné zobrazení skutečností,

- **akruální princip** – časová a věcná shoda výnosů a nákladů na jejich dosažení; je třeba v daném období zachycovat pouze případy, které s tímto obdobím časově a věcně souvisí,

- **srozumitelnost** – předkládané informace mají být jasně formulované a prezentované a logicky strukturované,

- **srovnatelnost** – informace ve výkazech by měly být uniformní (srovnatelné) mezi různými podniky stejného segmentu trhu, aby bylo možné tyto podniky porovnávat,

- **relevantnost** – informace jsou relevantní v případě, kdy jsou užitečné a uživatel na jejich základě může předvídat budoucí vývoj a činit dle nich rozhodnutí. [1] [10] [11]

Výkazy by měly být sestaveny včas, co nejdříve po skončení účetního období, aby stihly ovlivnit prováděná rozhodnutí. [11]

2.3 Rozvaha

K poslednímu dni účetního období účetní jednotky sestavují účetní závěrku, kterou v ČR tvoří rozvaha, výkaz o změnách ve vlastním kapitálu, příloha, popisující používané účetní metody, a velké a středně velké účetní jednotky pak mají povinnost sestavit ještě přehled o peněžních tocích a výkaz o změnách ve vlastním kapitálu. Smyslem výkazů je podat věrný a poctivý obraz o podniku; v českém prostředí se klade důraz na to, aby výkazy vyhovovaly tržnímu prostředí [10], proto jsou navrženy tak, aby vyhovovaly přednostně potřebám finančního řízení a rozhodování, daňové požadavky na jejich formu a obsah jsou až podružné.

Výkaz rozvaha je historicky prvním sestavovaným výkazem v podvojném účetnictví, ostatní výkazy vznikly až v reakci na její omezenou vypovídací schopnost v rámci určitých částí, takže v podstatě pouze rozvíjejí nějakou souhrnnou položku rozvahy. Rozvaha podává přehled o stavu majetku a závazků, poukazuje tedy na tzv. finanční pozici podniku. Je založena na bilančním principu; má dvě strany, stranu aktiv (ocenitelného majetku) a stranu pasiv (zdrojů krytí aktiv), které se sobě rovnají. Umožňuje tak porovnání majetkové a kapitálové struktury podniku a slouží jako podklad pro vyhodnocení likvidity, zadluženosti, ziskovosti a dalších ukazatelů finanční analýzy. [1] [2] [10]

Rozvahou je v tomto textu myšlena konečná rozvaha, sestavovaná k datu účetní závěrky. Kromě ní existují další výkazy nazývané rozvaha, jmenovitě zahajovací rozvaha, sestavovaná při založení podniku, počáteční rozvaha, do které se převádí zůstatky z předchozího období na začátku každého období, mezitímní rozvaha, sestavovaná v rámci mezitímní účetní závěrky, mimořádná a konsolidovaná rozvaha. [2]

Rozvaha, stejně jako další výkazy účetní závěrky, se sestavuje v ČR v jednotkách české měny, zpravidla v tisících českých korun, a zobrazuje zůstatky za dvě po sobě jdoucí období (běžné a minulé). Rozvaha se sestavuje buď ve zkráceném, nebo v plném rozsahu, podle toho, jak uloží jednotce zákon; ve zkráceném rozsahu rozvahu mohou sestavovat malé a mikro účetní jednotky bez povinného auditu. Zkráceným rozsahem se rozumí vykazování pouze položek označených písmenem a římskou číslicí u malých účetních jednotek a označených pouze písmenem u mikro účetních jednotek (§ 3a odst. 2 vyhlášky č. 500/2002 Sb., o podnikatelích). [9]

V ČR se uplatňuje horizontální rozvaha; jednotlivé řádky představují souhrnné konečné zůstatky účtů, sloupce pak v aktivech rozděluje netto (čistou) hodnotu minulého období a brutto (hrubou) hodnotu, korekci, představující opravné položky a oprávkky k daným aktivům, a netto (čistou) hodnotu aktiv běžného období. V pasivech se pouze rozlišuje netto hodnota minulého a běžného období. Při tvorbě rozvahy by se měla jednotka řídit přílohou č. 1 vyhlášky č. 500/2002 Sb., položky v nulové výši však jednotka vykazovat nemusí. [9]

Důvodem pro vykazování pouze souhrnných konečných zůstatků, syntetických informací, je lepší orientace uživatelů ve výkazech, zejména kontrolorů – auditorů, nebo také investorů, kteří pak mohou snadněji srovnávat podniky mezi sebou a vyhodnotit výhodnost investic. Syntetičnost dále souvisí se snahou podniku skrýt co nejvíce informací, které by konkurenční podniky mohly z už tak velkého zveřejňovaného rozsahu informací zjistit a využít ve vlastní prospěch. [12]

Co se týče vykazování vlastního kapitálu v rozvaze, lze říct, že je zde v podstatě pouze opsána nebo zobrazena struktura vlastního kapitálu v účetnictví, která již byla rozebrána v 1. kapitole této práce. Položky vlastního kapitálu, jako jsou např. výsledek hospodaření běžného období, které rozvaha nedokáže pořádně rozvést, jsou pak právě popsány v ostatních výkazech, jimž se věnují následující podkapitoly.

2.4 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát, jinak známý také jako výsledovka, poskytuje informace o nákladech, výnosech a zisku podniku v daném období a rozvíjí tak řádek s Výsledkem hospodaření běžného účetního období rozvahy. Informace o výsledku hospodaření jsou dobrým kritériem pro rozhodování o dalších činnostech, např. o výši dividend, které chce valná hromada vyplatit, dále slouží jako podklad pro výpočet daně z příjmů právnických osob, jsou kritériem výdělečné schopnosti podniku apod. [1] [2]

Výsledek hospodaření je zjišťován stupňovitě za různé druhy činnosti podniku, za provozní činnost a za finanční činnost. [10]

Náklady v rámci provozní činnosti jsou zachycovány v účtových skupinách 50-55 (spotřebované nákupy, služby, osobní náklady, daně a poplatky, jiné provozní náklady, odpisy, rezervy, opravné položky v provozní oblasti), **58- Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace** a účet **597- Převod provozních nákladů**. Výnosy z provozní činnosti tvoří účty ve skupinách **60- Tržby za vlastní výkony** a zboží, **64- Jiné provozní výnosy** a účet **697- Převod provozních výnosů**. Ve vzorovém výkazu zisku a ztrát používaném od roku 2016 podle přílohy 2 k vyhlášce č. 500/2002 Sb. jsou tyto položky seřazeny v řádcích 01-29, jejich součtem dostaneme Výsledek hospodaření z provozní činnosti (ř.30). Zisk za finanční činnost podniku je rozdílem mezi účty skupiny **66- Finanční výnosy** a účtem **698- Převod finančních výnosů** a účty skupin **56- Finanční náklady** a **57- Rezervy ve finanční oblasti** a účtem **598- Převod finančních nákladů**. Ve výsledovce jsou obsaženy v řádcích 31-47, ze kterých je pak spočten Výsledek hospodaření z finanční činnosti (ř. 48). [9] [10]

Pro zobrazení rezervy na daň z příjmů, převodu podílu na výsledku hospodaření společníkům a splatné a odložené daně vypočtené z výsledků za provozní a za finanční činnost jako celku (řádek 49 výsledovky – Výsledek hospodaření před zdaněním) slouží zbylé účty skupiny **59- Daň z příjmů a převodové účty a rezerva na daň z příjmů**. Samostatnou část výkazu pak tvoří splatná a odložená daň (řádky 50-52), o něž se poníží zjištěný výsledek hospodaření na **Výsledek hospodaření po zdanění**. [9]

Výsledovka se tedy pro potřeby externích uživatelů u nás sestavuje v druhovém členění nákladů, a to ve vertikální podobě, tj. řádky představují jednotlivé nákladové účty a jejich zůstatky, sloupce rozřazují název účtu, označení a období, za něž jsou hodnoty uvedeny – běžné a minulé. [9]

2.5 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích, známý též jako výkaz cash flow, od roku 2016 povinně sestavovaný středními a velkými účetními jednotkami, podává obraz o příjmech a výdajích, respektive přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků, přičemž peněžními prostředky se rozumí peníze v hotovosti a ceniny (účty **211- Pokladna**, **212- Ceniny**), peníze na běžných účtech včetně přečerpání běžného účtu (účet **221- Bankovní účty**) a peníze na cestě (**261- Peníze na cestě**). Informace poskytnuté tímto přehledem se využívají zejména ve finanční analýze, např. pro zhodnocení solventnosti podniku, výpočet likvidity, stanovení tržní ceny podniku, sestavení finančního plánu apod. [1] [9]

Cash flow je možné zjišťovat dvěma způsoby, a to metodou přímou a metodou nepřímou. Metoda přímá spočívá ve zjištění součtu peněžních příjmů a výdajů za dané období. Při zjišťování cash flow metodou nepřímou se vychází ze zisku po zdanění, který se upravuje o takové operace, které ovlivňují výsledek hospodaření, ale zároveň nejsou pohybem peněz. Jedná se tedy o tzv. nepeněžní transakce, mezi něž patří odpisy, tvorba a čerpání rezerv a opravných položek a časové rozlišení. [1]

Cash flow se sleduje za 3 druhy činností – za činnost provozní, činnost investiční a finanční činnost.

Provozní cash flow vyhláška o podnikatelích definuje jako základní výdělečnou činnost účetní jednotky. Vyjadřuje schopnost podniku vytvářet prostředky pro krytí provozních výdajů, jako je úhrada provozních závazků a úvěrů, a to bez nutnosti dodatečného externího financování. V provozní činnosti je kromě nepeněžních transakcí zapotřebí řešit i položky pracovního kapitálu, neboť v zisku společnosti se nijak neprojeví transakce ovlivňující pouze změnu struktury oběžných aktiv. Dalším problémem je, že do výsledku hospodaření vstupují výnosy a náklady spojené s běžnou obchodní a výrobní činností, které nesouvisejí s odtokem peněz a které dávají vznik krátkodobým obchodním pohledávkám a krátkodobým závazkům. K peněžním tokům dochází až v momentu splacení a následnému zániku takovýchto pohledávek a závazků, tudíž je třeba zisk při jeho úpravě na čistý peněžní tok z provozní činnosti očistit o **změnu** stavu krátkodobých pohledávek a závazků a změnu stavu zásob. Výsledkem takového procesu je tzv. čistý provozní tok z provozní činnosti. Základním předpokladem pro fungování podniku je, že provozní cash flow bude kladné. [1]

Investiční činnosti rozumíme „pořízení a prodej dlouhodobého majetku, popřípadě činnost související s poskytováním úvěrů, zápůjček a výpomocí, které nejsou považovány za provozní činnost.“ (§ 41 odst. 3 vyhlášky č. 500/2002 Sb.). Jelikož pro zajištění chodu podniku je často třeba nakoupit nový dlouhodobý majetek a vyřadit starý, předpokládá se, že ve většině případů v této činnosti převažují výdaje a cash flow z investování je záporné. Smyslem financování je získávání prostředků pro hlavní nebo investiční činnost podniku. **Cash flow z financování** zachycuje změny ve vlastním kapitálu a dlouhodobých závazcích a vyjadřuje tak číselně získávání peněžních zdrojů vlastní činností (např. emise akcií) a zdrojů cizích (např. emitované dluhopisy, půjčky, úvěry). Za investiční a finanční činnost lze cash flow sestavovat pouze přímou metodou: „*Nepeněžní transakce v investiční a finanční činnosti se vylučují z přehledu o peněžních tocích.*“ (§ 42 odst. 3 vyhlášky č. 500/2002 Sb.). Je tomu tak proto, že transakce z těchto oblastí ovlivňují hospodářský výsledek. [1] [9]

V ČR neexistuje žádný předpis, který by společností ukládal, jak má přehled o peněžních tocích vypadat. Volba mezi přímou a nepřímou metodou v provozní oblasti a forma, ve které jsou peněžní toky předkládány, jsou čistě v kompetenci účetní jednotky. Úplný výčet položek přehledu a jeho obsahové vymezení při použití nepřímé metody lze nalézt v ČÚS č.023 *Přehled o peněžních tocích*.

2.6 Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu

Kromě informací zveřejňovaných ve výše popsanych výkazech je zapotřebí též uvádět změny výše a struktury vlastního kapitálu, neboť takovéto informace vypovídají o jednání manažerů ve smyslu nakládání s interními zdroji podniku a mohou často pomoci určit přesné vztahy vlastníků k podniku a jejich záměry s podnikem do budoucna. Jedná se o transakce zachycující vklady vlastníků do podniku, výběry vlastníků, dary, přesuny prostředků v rámci fondů a další operace ve vlastním kapitálu. Informace o takovýchto transakcích, dříve vykazované v příloze, jsou dnes po některých podnicích vyžadovány v tzv. Přehledu o změnách ve vlastním kapitálu. Od roku 2016 jej dle novely zákona o účetnictví č. 221/2015 Sb. mají středně velké a velké účetní jednotky povinnost, stejně jako v případě přehledu o peněžních tocích, sestavovat v rámci účetní závěrky jako samostatný výkaz. Základem výkazu je zobrazení stavu všech položek vlastního kapitálu vyjma výsledku hospodaření, jenž je dostatečně rozebírán ve výkazu zisků a ztrát, na konci a na začátku sledovaného období a zobrazení rozdílu mezi těmito počátečními a konečnými zůstatky. [1] [6] [13]

Podle mezinárodního účetního standardu IAS 1 by výkaz o změnách ve vlastním kapitálu měl ideálně obsahovat následující informace:

- celkový čistý zisk/ztráta období
- vliv dodatečných operací v souladu s účetními zásadami a metodami, které podnik používá, souvisejícími s opravami chyb
- položky vlastního kapitálu v počátečních a konečných stavech
- kapitálové transakce s vlastníky včetně změn ve vlastnictví dceřiných společností

Dále je požadováno, ať už přímo ve výkazu či v poznámkách k účetním výkazům, aby účetní jednotky uváděly i méně významné operace, jako je výplata dividend aj. [2] [14]

V českém prostředí je požadavků na formální a obsahovou podobu tohoto výkazu velmi málo. V zákoně o účetnictví lze ohledně výkazu nalézt jen zapracování novely zákona o účetnictví č. 221/2015 ukládající středně velkým a velkým účetním jednotkám povinnost výkaz sestavovat. Jediným dalším právním předpisem zmiňujícím výkaz o změnách ve vlastním kapitálu je vyhláška č. 500/2002 Sb., ve které je v § 44 odst.1 uvedeno: „*Přehled o změnách vlastního kapitálu podává informace o zvýšení nebo snížení jednotlivých složek vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny.*“. Odstavec 2 téhož paragrafu pak zní: „*Účetní jednotky vyčíslí vyplacené podíly na zisku a zdroje, ze kterých bylo čerpáno.*“.

Právní úprava v této oblasti je vskutku dosti strohá. Z tohoto je patrné, že si každá účetní jednotka může sestavit výkaz víceméně svým způsobem a že by se podoba těchto výkazů napříč různými podniky mohla zcela lišit, kdyby se podniky řídili pouze touto právní úpravou. Kvůli uniformitě předkládaných výkazů byla k tomuto výkazu Národní účetní radou vydána nezávazná interpretace poskytující doporučení účetním jednotkám, jak výkaz strukturovat a které všechny informace v něm uvádět. [9]

3 NÚR a její interpretace

Národní účetní rada je nezávislá organizace, která vznikla v roce 1999 jako zájmové sdružení právnických osob a jejímž posláním je spolupráce se zákonodárnými orgány ČR, vládou ČR a širokou veřejností v oblasti účetnictví, daní a auditu při tvorbě legislativy, rozvoji účetních profesí a pomoc při objasňování souvisejících právních norem. Právnickými osobami tvořícími NÚR jsou Komora auditorů České republiky, Komora daňových poradců České republiky, Svaz účetních ČR a Vysoká škola ekonomická zastoupená Fakultou financí a účetnictví. [9] [15] [16]

V rámci své činnosti NÚR vydává jisté interpretace. Z předmluvy k interpretacím lze vyčíst, že jejich cílem je „přispívat k formulaci optimálních postupů v oblasti účetnictví a účetního výkaznictví včetně souvisejících otázek“. Interpretace jsou odborným názorem NÚR na uplatnění účetních metod v praxi, zabývají se nedostatky v právní úpravě účetnictví a otázkami, které předpisy jsou řešeny, ale jejich aplikace v praxi není uniformní napříč účetními jednotkami. Věnují se též nově vydaným právním účetním normám. Důležitou vlastností interpretací je, že nejsou závazným právním předpisem, ale spíše doporučeným postupem či návodem, jak závaznou účetní metodiku v praxi uplatňovat. [15] [17]

3.1 Interpretace Národní účetní rady I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu

Interpretací I-32 reaguje NÚR na situaci, kdy „účetní předpisy neupravují vzhled a strukturu přehledu o změnách vlastního kapitálu“ a „vzhled a struktura těchto přehledů se v praxi výrazně liší“ [18]. Interpretace doporučuje sestavovat přehled v podobě tabulky, podobně jako ostatní výkazy. Výjimku zde však tvoří požadavek řadit položky vlastního kapitálu do sloupců, transakce vlastní kapitál ovlivňující pak do řádků. Vzhledem k tomu, že by přehled měl podávat jen relevantní materiální informace, lze všechny části VK, jejichž kód v rozvaze začíná stejným písmenem, agregovat do stejného sloupce. Z toho důvodu bychom se podle interpretace měli často setkat s tzv. kumulovaným výsledkem hospodaření (i když výběr konkrétního názvu je čistě v rukou jednotky). Interpretace tedy umožňuje agregaci zisku běžného období s nerozdělenými zisky minulých let a jiným výsledkem hospodaření. Pohyby mezi položkami VK shrnutými do jednoho sloupce, to jest takové pohyby, které mění pouze strukturu VK, nikoliv jeho výši, se v přehledu nevykazují. Poslední sloupec představuje součet všech položek VK a celkový dopad transakcí na něj.

Přehled sleduje změny VK za určité období, v přehledu tedy musí být počáteční a konečné zůstatky položek VK sledovaného období, stejně tak i za období sledovanému předcházející. Je třeba rozlišovat dva typy transakcí, a to kapitálové transakce s vlastníky a transakce ostatní. Kapitálové transakce s vlastníky zahrnují pouze takové změny VK, které způsobují vlastníci společnosti, a to výběry či vklady do společnosti, výplatou dividend apod. Zatímco ostatní transakce jsou ty všechny ostatní, vyvolané samotnou podnikatelskou činností podniku.

V případě, že jednotka zaznamená změnu ve výši jiného výsledku hospodaření let, tj. že dojde k opravám chyb minulých období, k prvnímu účtování o odložené dani nebo ke změně účetních metod, je třeba tuto informaci zmínit i v přehledu. Jednotka může např. uvést zůstatky účtů před opravami, na dalším řádku transakce – opravy, na dalším daňový efekt (viz níže) a na dalším upravené počáteční zůstatky, ze kterých bude následně vycházet. Takové transakce by měly být neupravené o daňový efekt, ten by měl být vykázán samostatně na dalším řádku přehledu. Je tomu tak proto, že je to přehlednější, než kdyby byla operace vykázána v netto hodnotě a daňový efekt popsán až v příloze účetní závěrky.

Samozřejmě se najdou i další transakce, které ovlivňují výši daně, jako je např. přecenění realizovatelných cenných papírů přeceňovaných na reálnou hodnotu, fúze společností aj., u nichž je též třeba vykazovat samostatně daňový efekt. Alternativně lze daňový efekt ze všech takových transakcí agregovat do jednoho řádku. Nulové položky VK se stejně jako v ostatních výkazech v přehledu nevykazují. [18]

Tabulka 2: Přehled o změnách ve vlastním kapitálu – vzor

	Základní ka- pitál	Vlastní akcie	Ostatní kap. fondy	Oceňov- ací rozdíl y	Oceňova cí rozdíly (fúze)	Stat- utární fondy	Kumulo- vaný výsledek hospo- daření	Celkem	Menši- nové podíly na VK
Počáteční stav 1.1.X1	XXX			XXX		XXX	XXX	XXX	XXX
Oprava chyby A							XXX	XXX	
Změna metody							XXX	XXX	
Daňové efekty							-XXX	-XXX	
Upravený počáteční stav 1.1.X1	XXX		XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Fúze (rozhodný den 1.1.X1)	XXX		XXX	XXX	XXX		XXX	XXX	
Daňové efekty				-XXX	-XXX			-XXX	
Počáteční stav po fúzi 1.1.X1	XXX		XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
<i>Kapitálové transakce s vlastníky</i>									
Nákup vlastních akcií		-XXX						-XXX	
<i>Ostatní transakce</i>									
VH za rok X1							XXX	XXX	XXX
Změna metody							XXX	XXX	
Oprava chyby B							XXX	XXX	
Zhodnocení cenných papírů				XXX				XXX	
Daňové efekty				-XXX				-XXX	
Konečný stav 31.12.X1	XXX	-XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
Odštěpení (rozhodný den 1.1.X2)	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX		XXX	XXX	
Daňové efekty				-XXX	-XXX			-XXX	
Počáteční stav po fúzi 1.1.X2	XXX	0	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX
<i>Kapitálové transakce s vlastníky</i>									
Navýšení základního kapitálu	XXX							XXX	
Rozdělení zisku – příděl do fondu						XXX	-XXX	0	
Rozdělení zisku – výplata							-XXX	-XXX	-XXX
Záloha na podíl na zisku							-XXX	-XXX	
<i>Ostatní transakce</i>									
Zhodnocení cenných papírů				XXX				XXX	
Znehodnocení cenných papírů				-XXX				-XXX	
Prodej přec. cenných papírů				-XXX				-XXX	
VH za rok X2							XXX	XXX	XXX
Daňové efekty				-XXX				-XXX	
Konečný stav 31.12.X2	XXX	0	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX

(18, s.5)

4 Analýza účetních závěrek vybraných kapitálových korporací

Poslední část této práce je věnována průzkumu, jehož bylo cílem určit přibližné procento společností, které se při sestavování přehledu o změnách ve vlastním kapitálu neřídí interpretací I-32. Pro rekapitulaci, přehled podle §18 odst. 2 ZoÚ sestavují od roku 2016 střední a velké účetní jednotky. Průzkum se týká tedy jen účetních závěrek takovýchto společností. Nebyla preferovaná žádná oblast podnikání, výběr společností byl proveden náhodně.

4.1 Sběr dat

Jedná se pravděpodobně o první práci s podobným zaměřením, data tedy nebylo relativně snadné sehnat. Data potřebná pro zkoumání byla získána z účetních závěrek náhodně vybraných společností za léta 2016-2018 (vždy jen jedna závěrka za společnost, a to nejnovější) zveřejňovaných v obchodním rejstříku. Účetní závěrky společností jsou sice volně dostupné na internetu, do obchodního rejstříku se dá bez problému nahlížet, ale pro průzkum bylo nutné zajistit náhodný vzorek společností. Žádná dotazovaná instituce nebyla schopná poskytnout seznamy vyloženě středních a velkých jednotek, bylo tedy těžké sehnat relevantní vzorek pro průzkum. Český statistický úřad vede naštěstí seznamy subjektů podle právní formy, tady se mi podařilo získat seznam akciových společností a společností s ručením omezeným. Bohužel ani zde nešlo filtrovat subjekty podle ročního obrátu nebo výše aktiv. Pro eliminaci (nebo aspoň snížení počtu) malých a velkých středních jednotek v souboru jej tedy bylo vhodné omezit pouze na subjekty s počtem zaměstnanců nad 250, resp. v rozmezí 250-499, aby soubor zároveň nebyl příliš velký a abych nemusel zkoumat zbytečně velké množství jednotek, z nichž většina by ve skutečnosti do kategorie velkých nebo střední úč. jednotek nespadala. Po těchto úpravách mi zbylo 1004 subjektů, ale vzhledem k tomu, že průzkum vyžadoval důkladnou analýzu jednotlivých účetních závěrek, bylo třeba sledovaný soubor dále zúžit. Potřebnou velikost vzorku mi poskytla metodika používaná Ministerstvem vnitra České republiky pro vytváření statistických vzorků pro účely auditu. Použito bylo vzorce z *Pokynu upravující metodiku výběru vzorku pro prověřování správnosti operací při výkonu finanční kontroly ve veřejné správě*. Vzhledem k tomu, že metody popsané v tomto pokynu se používají k provádění analýz vzorku podobných té mé, staly se vhodnými kandidáty pro výpočet statistického vzorku i zde. Použitý vzorec vypadá následovně:

Tabulka 3: Stanovení velikosti vzorku s pomocí statistických tabulek

$n = \frac{z^2 * N * r * (1 - r)}{(d^2 * N) + [z^2 * r * (1 - r)]}$	
<i>Parametr</i>	<i>Popis</i>
<i>n</i>	počet jednotek v požadovaném statistickém vzorku
<i>N</i>	počet jednotek v základním souboru (tj. 1004)
<i>z</i>	požadovaný stupeň jistoty (v našem případě 96 %, tj. 1.96)
<i>d</i>	přípustná míra odchylky (v našem případě 4 %)
<i>r</i>	očekávaná míra odchylky (v našem případě 5 %)

Zdroj: Ministerstvo vnitra České republiky (https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Pokyn-MF_c-004_2005-01-13_Pokyn-CHJ-4-2005-01-13.pdf)

Výsledkem bylo číslo 102,41, tedy zkoumaný vzorek měl obsahovat alespoň 103 korporací. S pomocí generátoru náhodných čísel jsem dále vybral vlastní statistický vzorek.

4.2 Použité metody

Samotná interpretace je třístranný dokument strukturou připomínající mezinárodní účetní standardy. Obsahuje celou řadu doporučení, jak by měl přehled vypadat, avšak pro účely tohoto průzkumu by nebylo vhodné porovnávat účetní závěrky společností ve všech jejích bodech. Navíc vzhledem k tomu, že se jedná o nezávazný dokument, nelze předpokládat, že veškeré informace, které interpretace doporučuje ve výkazu uvádět, v něm společnosti skutečně uvedou. A zároveň ne všechny společnosti ve svém účetnictví některé z účetních metod, upravovaných interpretací, využívají a zachycují (např. přeceňování majetku a závazků, výplata záloh na podíl na zisku). Z těchto důvodů jsem při výběru vhodných kritérií pro porovnávání předkládaných výkazů bral v úvahu jen takové skutečnosti, které lze spatřit v účetnictví téměř každého zkoumaného subjektu a které považuji za nutnou součást výkazu. Aby šlo tedy přehled o změnách vlastního kapitálu uznat jako sestavený „správně“ podle interpretace, měl by podle mého názoru splňovat alespoň 5 dále popsanych kvalitativních charakteristik.

Neodmyslitelnou částí přehledu je výsledek hospodaření běžného období a nerozdělené zisky minulých let, či souhrnná položka kumulovaného výsledku hospodaření. Každá účetní jednotka by měla uvádět informaci o výši zisku/ztráty běžného a bezprostředně předcházejícího období a způsob jeho rozdělení, pokud již o něm bylo rozhodnuto. Další klíčovou součástí výkazu by mělo být zobrazení dopadu jednotlivých transakcí na celkový vlastní kapitál, tj. souhrn transakcí v posledním sloupci. Jak již bylo naznačeno, struktura vlastního kapitálu a její změny by měly být dopodrobna zachyceny za dvě po sobě jdoucí období, s uvedením počátečních a konečných zůstatků účtů vlastního kapitálu obou z nich. Jedním z nejdůležitějších postupů při vykázání transakcí je rozdělení transakcí na kapitálové a ostatní (viz kapitola 3.1). Většina jednotek vyplacené podíly na zisku uvádí v příloze účetní závěrky v rámci povinně zveřejňovaných informací, avšak nezakomponuje je do výkazu. Jelikož vyplacené podíly snižují nerozdělené zisky společnosti, a tím pádem celý vlastní kapitál, měla by se tato informace objevit v samotném přehledu, jinak přehled ztrácí svoji vypovídací schopnost. Jedinou formální stránkou výkazu, kterou považuji za důležitou, je v mém výběru kritérií požadavek řazení položek vlastního kapitálu do sloupců, přičemž řádky pak představují transakce, které kapitál ovlivňují. Byť se toto kritérium na první pohled může některým zdát jako malichernost z mé strany, přeci jen by výkazy měly mít srovnatelnou podobu napříč všemi podniky a dodržovat tak zásadu uniformity.

4.3 Výsledky

Přehledy jsem zkoumány podle výše uvedených kritérií; pokud společnost nesplňovala byť jen jedno z nich, bral jsem ji jako nevyhovující, resp. v nesouladu s body interpretace. Pro průzkum jsem si vygeneroval náhodně 150 společností z daného souboru (tj. více, než bylo potřeba), a to pro případ, že by se ve vzorku objevila nějaká malá či mikro účetní jednotka, která prošla sítí prvotních úprav souboru. Zkoumal jsem ve finále 111 společností, abych dosáhl potřebného počtu 103 jednotek vyhovujících mým kritériím. Tyto společnosti jsem podle těch kritérií zhodnotil, přičemž výsledky mého pozorování a hodnocení lze vyčíst z tabulky níže:

Tabulka 4: Základní kvalitativní znaky přehledu

Vzorek	Počet	%
Počet zkoumaných společností	103	100 %
Společnosti sestavující přehled	99	96,1 %
Sledované kritérium	Výskyt	%
Položky VK představují sloupce	45	43,7 %
Přítomnost výsledku hospodaření	98	95,1 %
Údaje za dvě období	77	74,7 %
Celkový dopad transakcí na VK	81	78,6 %
Rozdělení transakcí na kapitálové a ostatní	32	31,1 %
Splňující všechna kritéria	26	25,2 %

Zdroj: Vlastní výzkum

Z uvedeného lze dovodit, že některé společnosti nedbají zákona a přehled vůbec nesestavují. Pro informaci, 2 ze 4 takto odhalených společností ve své závěrečné informaci o zvýšení a snížení VK a výplatě dividend neuvedly ani v rámci doplňujících informací v příloze účetní závěrky. Necelá polovina zbylých společností položky svého kapitálu vypisovala do řádků výkazu a operace s ním řadila do sloupců. Výsledné přehledy připomínaly spíše rozvahu; údaje sice většinou byly uvedeny za dvě období, nicméně neméně často bez počátečních a konečných zůstatků k daným datům – rozvahovým dnům –. Nejhuře společnosti dbaly na rozlišování kapitálových a ostatních transakcí. Většina z nich údaje o změně výše základního kapitálu a výplatě dividend uvedla v příloze účetní závěrky, nicméně jen bezmála třetina z nich tyto skutečnosti vyčíslila i v přehledu. Toto je mj. též i porušení § 44 odst. 2 vyhlášky o podnikatelích.

Mezi další statistiky, které jsem při průzkumu provedl, patří počty společností, které splňují interpretaci v dalších jejích bodech. Jsou jimi přítomnost oprav minulých období nebo změn účetních metod a přítomnost daňového efektu takových změn. Pro zjištění, zda společnost měla či neměla v přehledu opravy chyb nebo změny metod uvádět, se stačilo podívat na účet jiného výsledku hospodaření minulých let v rozvaze. Dále například vykazování změn základního kapitálu, přičemž nejčastěji bylo indikátorem takovýchto změn to, zda společnost vykazuje změnu výše vlastních akcií/podílů. Jednou z kvalit výkazu, kterou jsem také hodnotil, bylo, zda společnost zbytečně v přehledu uvádí položky VK, nebo ne. V interpretaci je výslovně uvedeno, že mají účetní jednotky u nejstaršího sledovaného období uvádět i počáteční zůstatky jednotlivých účtů VK, nikoliv konečné zůstatky období nejstaršímu období předcházejícího. Toto mělo však samozřejmě smysl sledovat jen u jednotek, které uváděly informace za dvě období.

Tyto charakteristiky jsou však, jak jsem již poznamenal, dle mého mínění nepříliš podstatné, protože neovlivňují vypovídací schopnost přehledu takovou mírou anebo prostě není dost společností, které lze podle nich zkoumat a porovnávat. Sebraná data jsou zobrazena v následující tabulce:

Tabulka 5: Doplnující kvalitativní znaky přehledu

Kritérium	Počet relevantních společností	Výskyt	%
Opravy chyb a změny metod	35	33	94,3 %
Příslušný daňový efekt	35	2	5,7 %
Neuvádění položek v nulové výši	99	48	48,5 %
Vykázání vlastních podílů v přehledu	34	34	100 %
Uvádění počátečních zůstatků v přehledu	77	25	32,5 %

Zdroj: Vlastní výzkum

Je vidět, že položky, které společnosti vykazují v rozvaze, většina z nich promítne i do přehledu. Někdy je to však na škodu, neboť položky s nulovými počátečními a konečnými stavy akorát výkazy zahlcují a dělají je nepřehlednějšími. Tento fakt na základě mého pozorování společnosti nerespektují, dokonce ani v rámci ostatních výkazů účetní závěrky. Nejžalostnější je ale, že téměř nikdo nezachycuje operace v brutto hodnotě, tj. neupravené o příslušný daňový efekt.

Závěr

Tato práce reagovala na relativně novou právní úpravu účetnictví a výkaznictví v souvislosti s novými požadavky kladenými na větší podniky, konkrétně povinností sestavit a zveřejnit přehled o změnách ve vlastním kapitálu v jejich účetních závěrkách.

Cílem práce bylo popsat vlastní kapitál kapitálových korporací podnikajících na českém trhu, jeho vykazování v souladu s českými účetními předpisy, analyzovat přehledy o změnách ve vlastním kapitálu náhodně vybraných středních a velkých účetních jednotek a určit, do jaké míry tyto jednotky dbají na přehlednost a uniformitu předkládaných přehledů.

Zkoumané přehledy byly velmi různorodé, a to jak do informačního obsahu, tak i do grafické podoby. Výsledky analýzy naznačují nepříliš velkou motivaci společností dodržovat nezávazné předpisy, našly se však i subjekty, které nesplňují ani to málo, které jim dává za povinnost vykazovat zákon a vyhlášky. Na základě mého pozorování lze soudit, že zhruba jen čtvrtina jednotek se při sestavování přehledu rozhodla pro aplikaci metodologie doporučené interpretací. Z toho vyvstává otázka, zda má vůbec smysl přehled sestavovat, když informace v něm uváděné se společnost od společnosti liší, či zda nestojí za pokus o postupy popsané v interpretaci nějakým způsobem obohatit právní předpisy upravující výkaznictví subjektů podnikajících na českém trhu. Osobně se přikláním k druhé možnosti a pevně doufám, že tato práce odbornou veřejnost podnítl k nějakým krokům, které by k zapracování interpretace zejména do vyhlášky o podnikatelích mohly vést.

Literatura

- [1] BOKŠOVÁ, J. *Účetní výkazy pod lupou. I, Základy účetního výkaznictví*. 1.vyd. Praha: Linde, 2013. 510 s. ISBN 978-80-7201-921-2.
- [2] JANHUBA, M., MÍKOVÁ, M., ROUBÍČKOVÁ, J. a ZELENKA, V. *Finanční účetnictví: obecné otázky*. 1.vyd. Praha: C.H. Beck, 2016. 273 s. ISBN 978-80-7400-614-2.
- [3] Fučík & Partners, 2015. *Kapitálové fondy a fondy ze zisku* [online]. [cit. 23.10.2018]. Dostupné z: <<http://www.fucik.cz/publikace/kapitalove-fondy-a-fondy-ze-zisku/>>
- [4] ALTAXO SE, 2015. *Fondy v účetnictví* [online]. [cit. 23.10.2018]. Dostupné z: <<https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/fondy-v-ucetnictvi>>
- [5] LIBNAROVÁ, A., 2008. *Platba ze sociálního fondu* [online]. [cit. 23.10.2018]. Dostupné z: <<http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d3903v5263-platba-ze-socialniho-fondu>>
- [6] SKÁLOVÁ, J. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, a.s, 2015. 176 s. ISBN 978-80-7478-971-7.
- [7] SKÁLOVÁ, J. Účetní zobrazení záloh na podíly na zisku. *Bulletin Komory daňových poradců České republiky*. 2014. č. 1, s. 43--47. ISSN 1211-9946.
- [8] ČECH, P. a SKÁLOVÁ, J. Zálohy společníkům na podíly na zisku v kapitálových společnostech - právní a účetní pohled. *Obchodněprávní revue : odborný recenzovaný časopis pro obchodní právo a právo finančních trhů*. 2014. sv. 6, č. 9, s. 241--250. ISSN 1803-6554.
- [9] SKÁLOVÁ, J. a kol. *Podvojně účetnictví 2018*. 24. vyd. Praha: Grada Publishing, 2018. 184 s. ISBN 978-80-271-0868-8.
- [10] KOVANICOVÁ, D. a KOVANIC, P. *Poklady skryté v účetnictví. D. 1, Jak porozumět účetním výkazům*. 5. vyd. Praha: Polygon, 1998. 242s. ISBN 80-85967-73-1.
- [11] MALÝ, Z., *Výkazování účetních informací v různých systémech*. Brno, 2017. Dostupné z: <<http://hdl.handle.net/11012/65758>>. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně. Fakulta podnikatelská. Ústav financí. Vedoucí práce Zuzana Křížová.

[12] FIBÍROVÁ, Jana et al. *Manažerské účetnictví: nástroje a metody*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 402 s. ISBN 978-80-7478-743-0.

[13] KOVANICOVÁ, Dana. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. 1.vyd. Praha: Polygon, 2004. 284 s. ISBN 80-7273-095-9.

[14] IFRS Foundation. *IAS 1 Presentation of financial statements* [online]. [cit. 02.03.2019]. Dostupné z: <<https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/ias-1-presentation-of-financial-statements/>>

[15] POLACHOVÁ, K. *Národní účetní rada a její interpretace*. Praha, 2014. Dostupné z: <https://vskp.vse.cz/42504_narodni_ucetni_rada_ajeji_interpretace>. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Fakulta financí a účetnictví. Katedra finančního účetnictví a auditingu. Vedoucí práce Jana Skálová.

[16] Národní účetní rada, 1999. *Stanovy NÚR* [online]. [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <<https://nur.cz/o-nas/stanovy-nur/>>

[17] Národní účetní rada, 2004. *Předmluva k interpretacím NÚR* [online]. [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <<https://nur.cz/interpretace/predmluva-k-interpretacim-nur/>>

[18] Národní účetní rada, 2015. *I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu* [online]. [cit.07.04.2019]. Dostupné z: <<http://nur.cz/interpretace/schvalene-interpretace/i-32/>>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Částka k rozdělení zisku.....	14
Tabulka 2: Přehled o změnách ve vlastním kapitálu – vzor.....	28
Tabulka 3: Stanovení velikosti vzorku s pomocí statistických tabulek.....	30
Tabulka 4: Základní kvalitativní znaky přehledu.....	32
Tabulka 5: Doplnující kvalitativní znaky přehledu.....	33

Příloha – seznam zkoumaných středních a velkých účetních jednotek

Pořadí	IČO	Název
1	25012266	AGC Processing Teplice a.s., člen AGC Group
2	27611388	AGP PLUS SERVICE s.r.o.
3	64829413	AGRO CS a.s.
4	60793791	Alfa Plastik, a.s.
5	25079174	ALMEDA, a.s.
6	203459	ARGUS, spol. s r.o.
7	26431572	ASAKO GROUP s.r.o.
8	13497774	ASPERA, spol. s r.o.
9	27523021	ASSA ABLOY ES Production s.r.o.
10	25996924	BAPA s.r.o.
11	27668681	BODOS Czechia a.s.
12	26374919	BÖGL a KRÝSL, k.s.
13	564893	BORGIS a.s.
14	49356445	C D V služby, s.r.o.
15	61501484	CANON CZ s.r.o.
16	44014350	CB&I s.r.o.
17	60110244	CDS s.r.o. Náchod
18	63979462	CISCO SYSTEMS (Czech Republic) s.r.o.
19	27408787	Cleverlance Enterprise Solutions a.s.
20	26212005	Čermák a Hrachovec a.s.
21	27309941	ČEZ Teplárenská, a.s.
22	24284734	DEL a.s.
23	49620592	Deloitte Audit s.r.o.
24	27799492	DONGWON CZ, s.r.o.
25	47676639	Dopravní podnik města Olomouce, a.s.
26	63886464	EGEM s.r.o.
27	24288110	Elektrárna Počerady, a.s.
28	26279690	ELKOV elektro a.s.
29	25839047	ENVIFORM a.s.
30	60916427	ERA a.s.
31	26865688	Erdrich Umformtechnik s.r.o.
32	16361733	EVEKTOR, spol. s r.o.
33	48400751	FERRIT s.r.o.
34	16853962	FIA ProTeam s.r.o.
35	25282875	Filipa, s.r.o.
36	60719958	fischer Vyškov spol. s r.o.
37	27080234	GENNET, s.r.o.
38	44018045	GIENGER spol. s r.o.
39	27534596	GRUPO ANTOLIN OSTRAVA s.r.o.
40	26454807	HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
41	46682201	Head Sport s.r.o.
42	45794898	HOTEL AMBASSADOR ZLATÁ HUSA spol. s r.o.
43	62743881	Chládek & Tintěra, a.s.
44	25334727	ISAN Radiátory s.r.o.

45	41193075	Johnson & Johnson, s.r.o.
46	25945017	Josef Škrkoň - Techplast, a.s.
47	26431068	JPServis, a.s.
48	47123591	Jungheinrich (ČR) s.r.o.
49	47538244	Kautex Textron Bohemia spol. s r.o.
50	25552619	Kendrion (Prostějov) s.r.o.
51	61672971	KOPOS KOLÍN a.s.
52	48154270	KOVOFINIŠ s.r.o.
53	27408159	MANN + HUMMEL Innenraumfilter (CZ) s.r.o.
54	26696380	Medical Technologies CZ a.s.
55	60709235	MESIT asd, s.r.o.
56	47123737	MICROSOFT s.r.o.
57	25169777	MOTOR JIKOV Slévárna a.s.
58	47675942	MSV Metal Studénka, a.s.
59	26954664	Mubea IT Spring Wire s.r.o.
60	47674857	NAVOS, a.s.
61	63145766	Nemocnice Tanvald, s.r.o.
62	45786259	NESS Czech s.r.o.
63	64826139	neumatic cz, s.r.o.
64	3137236	NNIT Czech Republic s.r.o.
65	25128612	OP papírna, s.r.o.
66	25217071	Panasonic Industrial Devices Czech s.r.o.
67	25350471	PAPCEL, a.s.
68	25953524	Pekařství a cukrářství Sázava s.r.o.
69	27354059	Pekařství Šumava group a.s.
70	49244809	Pfizer, spol. s r.o.
71	6143814	Piston Rings Komarov s.r.o.
72	26085011	PP Hospitals, s.r.o.
73	60193492	Pražská plynárenská, a.s.
74	25291939	Quadient s.r.o.
75	487121	RENOCAR, a.s.
76	25850075	Robertshaw s.r.o.
77	61169951	ROTAREX PRAHA, spol s r. o.
78	47672081	Řetězárna a.s.
79	18200061	SIGNUM spol. s r.o.
80	60701811	SLÉVÁRNA ANAH Prostějov, s.r.o.
81	27695905	Slévárna HEUNISCH Brno, s.r.o.
82	62741560	SLOT Group, a.s.
83	1651617	Smiths Medical Czech Republic a.s.
84	26979136	SNĚŽNÍK, a.s.
85	46353747	STACHEMA CZ s.r.o.
86	45349843	STÖLZLE - UNION s.r.o.
87	14706768	STREICHER, spol. s r.o. Plzeň
88	27661440	STROJÍRNÝ POLDI, a.s.
89	25793349	SUDOP PRAHA a.s.
90	25927850	Suchánek & Walraven, s.r.o.
91	47451734	TAKATA Parts s.r.o.
92	64052265	Technické služby města Mostu a.s.
93	49240056	TECHO, a.s.
94	26403226	TOP TANK s.r.o.
95	49606395	TQM - holding s.r.o.

96	25839888	TRIALFA, s.r.o.
97	46355821	U N I K O M, a.s.
98	62917072	Vega Tour s.r.o.
99	25582518	Veletrhy Brno, a.s.
100	62502093	Vertiv Czech Republic s.r.o.
101	25977687	VIVANTIS a.s.
102	29059577	WIC Prague s.r.o.
103	27460363	XAVEROV, a.s.